

Vergaderjaar 2015–2016

28 807

Vogelpestcrisis (Aviaire influenza)

Nr. 196

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2015

Hierbij reageer ik op het verzoek van de vaste commissie voor Economische Zaken van 16 december jl. waarin mij wordt gevraagd te reageren op de recente vogelgriepuitbraken in Frankrijk en de gevolgen hiervan voor Nederland.

Situatie in Frankrijk

De laatste weken zijn er verschillende uitbraken van hoogpathogene vogelgriep (HPAI) in het zuidwesten van Frankrijk gevonden. De uitbraken startten op 24 november in de Dordogne. Het totaal aantal gevallen is inmiddels opgelopen tot 30 (17/12/2015) en is verdeeld over vijf verschillende departementen (Dordogne, Landes, Haute-Vienne, Gers en Pyrénées Atlantiques). Als bijlage is een kaartje toegevoegd waarop de uitbraken staan aangegeven¹.

Op de eerste locatie waar het HPAI-virus is gevonden werden op kleinschalige, hobbymatige wijze kippen gehouden. Het virus van dit bedrijf is een H5N1-stam. Nader onderzoek heeft uitgewezen dat deze H5N1-stam niet verwant is aan de gevaarlijke en zoönotische H5N1-stam die in Azië aanwezig is. De genetische structuur van het virus is helemaal in beeld gebracht en op basis van deze analyse is het onwaarschijnlijk dat het virus voor de mens gevaarlijke (zoönotische) eigenschappen bezit en dat het infectieus is voor zoogdieren. Er zijn inmiddels twee andere stammen aangetroffen, namelijk de H5N2- en H5N9-stam. Deze zijn verwant aan het als eerste geïsoleerde H5N1-virus. Er zijn op dit moment verschillende gehouden vogelsoorten besmet gevonden: eenden, ganzen en parelhoenders.

In eerste instantie heeft Frankrijk de EU minimum maatregelen genomen. Dit houdt in dat er zones van 3 en 10 kilometer rond de besmette bedrijven worden ingesteld, waar vervoersverboden en andere controle

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

maatregelen van kracht zijn. Er wordt nu een grotere zone voorbereid van acht departementen (de vijf departementen met de besmettingen, aangevuld met Hautes-Pyrenees, Gironde en Haute-Garonne), waarbinnen controlemaatregelen van kracht zullen zijn en bedrijven zullen worden onderzocht op vogelgriep. Met deze extra maatregelen verwacht Frankrijk het risico op verdere verspreiding te couperen en de uitbraken te stoppen.

Het is nog niet mogelijk een duidelijk oorzaak aan te wijzen voor de verspreiding van het HPAI-virus in Frankrijk. Er wordt daar momenteel geen verhoogde monitoring in wilde vogels gedaan.

Consequenties voor Nederland

Op dit moment is er voor Nederland geen directe dreiging. Maar gezien de gestage stijging van het aantal uitbraken in Frankrijk is waakzaamheid op zijn plaats. Aandacht voor hygiëne op en rond pluimveebedrijven en in de pluimveeketen is altijd en zeker nu heel belangrijk, net zoals alertheid op symptomen die op vogelgriep kunnen wijzen.

Bij een uitbraak van HPAI in een andere EU-lidstaat moeten pluimveewagens die in het land met de besmetting zijn geweest bij aankomst in Nederland gereinigd en ontsmet worden. Dit is een wettelijk verplichting. Dit regiem geldt nu voor pluimveewagens die terug komen uit Frankrijk.

In het getroffen gebied in Frankrijk is weinig intensieve pluimveehouderij. De NVWA heeft de recente transportbewegingen uit dit gebied geanalyseerd. Er zijn geen risicovolle transporten (bijvoorbeeld met levend pluimvee) gevonden.

Ik heb SOVON Vogelonderzoek Nederland gevraagd de trekroutes tussen Nederland en het risicogebied in Frankrijk in beeld te brengen. De conclusie is dat er op dit moment geen wilde vogels vanuit het gebied in Frankrijk naar het noorden, richting Nederland, migreren. Dit kan begin volgend jaar wijzigen, wanneer de vogeltrek naar het noorden weer op gang komt.

Hoewel er voor Nederland op dit moment geen sprake is van een directe dreiging is het beeld in Frankrijk zorgelijk en wordt het dagelijks door mijn veterinaire experts beoordeeld. Ik zal aan de Deskundigengroep pluimveeziekten vragen om op 18 december a.s. de Franse situatie te beoordelen. Het verslag van deze bijeenkomst zal te vinden zijn op <http://www.deskundigengroepdierziekten.nl/>.

Er is intensief contact met de pluimveesector over deze uitbraken. De pluimveeorganisatie AVINED informeert de pluimveehouders over de uitbraken en heeft pluimveehouders opgeroepen extra op hygiëne te letten.

Nederland heeft laboratoriumcapaciteit en -expertise aan Frankrijk aangeboden om bij een gebrek aan capaciteit bij te kunnen springen. Frankrijk heeft aangegeven hier gebruik van te maken als dat nodig mocht zijn. Tenslotte zal ik aan Frankrijk vragen om extra aandacht te schenken aan de monitoring van wilde vogels in het gebied. Afhankelijk van wat er in Frankrijk wordt gevonden, wordt besloten of extra maatregelen nodig zijn als de trek terug naar het noorden op gang komt.

Intensievere monitoring voor HPAI H5N8

Naar aanleiding van de HPAI H5N8 vogelgriepuitbraken vorig jaar heeft de deskundigengroep pluimveeziekten mij geadviseerd om wilde vogels dit

najaar extra te monitoren op een eventuele hernieuwde insleep van dit virus. Er zijn tot op heden geen wilde vogels aangetroffen met het HPAI H5N8-virus.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam